

Vážení rodiče,

Dovolte, abych s Vámi zahájila uvažování o ctnostech, jež nás budou provázet v letošním školním roce (jejich přehled najdete v Zápisníku dítěte).

Ctnost je vypěstovaný a navyklý sklon k dobrému jednání. A naším cílem je, aby se děti upevňovaly ve ctnostech a tak krásněly ve vztazích k těm, kdo je obklopují, k sobě samým a k Bohu.

ZÁŘÍ: ŘÁD – ZACHOVEJ ŘÁD A ŘÁD ZACHOVÁ TEBE

Máme za sebou dva týdny školního roku, dva víkendy odpočinku. Uniformy jsou již nakoupeny, kroužky domluveny, děti už vědí, které okno je mávací a že mamka i taťka opravdu přijdou, jak slíbili. Vše se tiše usazuje, zklidňuje, zaplouváme do *řádu*.

Ačkoliv je čas prázdnin, dovolených a volnosti příjemný a potřebný, přeci si naše duše vydechne, když se opět zařadí do nějaké pravidelnosti. My dospělí sami cítíme, jak nám řád poskytuje úlevu, bezpečí.

Vždyť je to to, co nás obklopuje – střídání dne a noci, ročních období ... to, do čeho jsme byli vsazeni láskyplnou rukou Stvořitele a cítíme se těmito stále se opakujícími jevy ujištění o tom, že jsme, že existujeme správně. Odraz najdeme v rodině, což nemáme nějaké společné pravidelné chvíle, úkony? Společné zasednutí ke stolu, společné večerní čtení knížky, to kam patří bačkory, aby ostatní v zádveří nezakopli....

Jak se teprve cítí děti, které se zatím učí rozhlížet se kolem sebe. Už v mateřském lůně mají hranice a vnímají, že je obklopuje vnější řád, pravidelnost. Po narození jsou sice bytostí fyzicky oddělenou od maminky, jejího konečného uzavřeného prostoru břicha, ale pro svůj růst potřebují cítit bezpečí, to obejmutí hranicemi a pravidelnostmi.

Představme si to jako kruh, který vytváří dospělý, a dítě jako barevný bod uprostřed. Má-li bod dokola čáru, nerozleje se jako kaňka na všechny strany, ale barva postupně vyplňuje prostor kruhu. Tak i dítě začíná krok za krokem svou osobností vyplňovat kruh pravidel, jako bychom onen pomyslný kruh vybarvovali třeba žlutou pastelkou. A když v pravý čas začneme hranice uvolňovat, osobnost roste, ale je vevnitř vyplněná, pevná, vyrovnaná, troufám si říct, zářící.

Dítě přijímá, zvnitřňuje řád a dorůstá k tomu, že jej plní bez vnější vybidky, pečuje tak o zdraví duše i těla. To už je skoro ten námi vysněný samostatný a spolehlivý dospělý ... ☺

Co je předmětem řádu u dětí?

- Řád v čase vstávání i v čase ukládání ke spánku
- Řád v jídle
- Řád úklidu, pořádku a čistoty kolem sebe i u sebe
- Řád v pohybu na čerstvém vzduchu i v činnostech obohacujících poznávací složky osobnosti i povznesení ducha
- Řád v oblékání, co na jakou příležitost
- Řád ve společném stolování

Jak je to s věkem, kdy je asi dítě schopné akceptovat a vstřebat některé prvky řádu?

Odpověď najdeme v přehledu návyků sestaveném pedagogy MŠ Ratolest a ZŠ Navis.

Školka

1. Sedím klidně v kroužku a naslouchám paní učitelce
2. Plyšáka si přes program uložím na určené místo
3. Při pohybu dávám pozor, abych neohrozil sebe, ani kamaráda

1. - 3. třída

1. Zním a používám kouzelná slovíčka
2. Hlásím se o slovo, neskáču do řetě
3. Vím jak stolovat a jak dodržovat hygienu
4. Udržuji pořádek
5. Pohybuji se bezpečně
6. Chováme se k sobě s úctou

4. a 5. třída

1. Vím, co je to Desatero
2. Samostatně formuluji pravidla
3. Vnímám porušení pravidel
4. Zním zásady společenského chování
5. Zním pravidla chování doma
6. Vím, co je zákon, pravidla silničního provozu apod.
7. Vím, že při porušení pravidel následuje postih
8. Mám pořádek ve věcech a v sešitech

2. stupeň

1. Neplýtvám časem! Jak využíváš čas ve škole? Doma?
2. Vím, co je to školní řád a co obsahuje! Chovám se tak bez diskuzí?
3. Uklízím po sobě věci! Pomohu s úklidem, když je to potřeba?
4. Tvořím si vlastní řád! Jsem si sám schopen udělat rozvrh a udělat pravidla? Třeba co musím stihnout v určitém období?
5. Vedu mladší a jsem jim příkladem v dodržování pravidel! Ve vztahu k mladším sourozencům? Ve vztahu ke spolužákům a mladším žákům?

A na závěr se ptám, napadne Vás ve Vašem okolí nebo v historii nějaká osobnost, která svou péčí o řád obdarovala ostatní?

Já za sebe si s dětmi budu povídat o knížeti sv. Václavovi, který jako chlapec a mladík vytrvale posiloval a cvičil svaly, aby mohl ubránit druhé i sebe, pilně se učil číst i psát, aby rozuměl smlouvám a nemohl ho nikdo podvést a uškodit tak jeho lidem, při panování se snažil o mír, lidé utiskovaní, chudí a nemocní v něm měli zastání, poctivým řemeslníkům se dařilo ...

A u nás doma? Pohybujeme se v řádu, pracujeme na něm? Společnými silami?

Podívejte se s dětmi do Zapisníku, jak si vedou ve školce (nálepka) a Vaše domácí úsilí si zakroužkujte na stupnici Sluníčko-Mrak.

(Abychom se povzbudili, čtème knížky, např.: Sv. Václav, vyd. Centrum pro katechezi Arcibiskupství olomouckého, 2015; Katušťáková Hana, O skrytých pokladech – pohádka O moudrém otci buku, Nakl. Křesťanský život; M. Holková, Tisíc tomu let, nakl. Lípa Vizovice, 1992 – ta je pro trochu větší.) Vše dobré přeje Kristina Kašparová